

AfReSLide

Grondverschuivingen in Equatoriaal Afrika: identificatie van culturele, technische en economisch efficiënte adaptatiestrategieën

DUUR
01/10/2013 – 31/12/2018

BUDGET
919 447 €

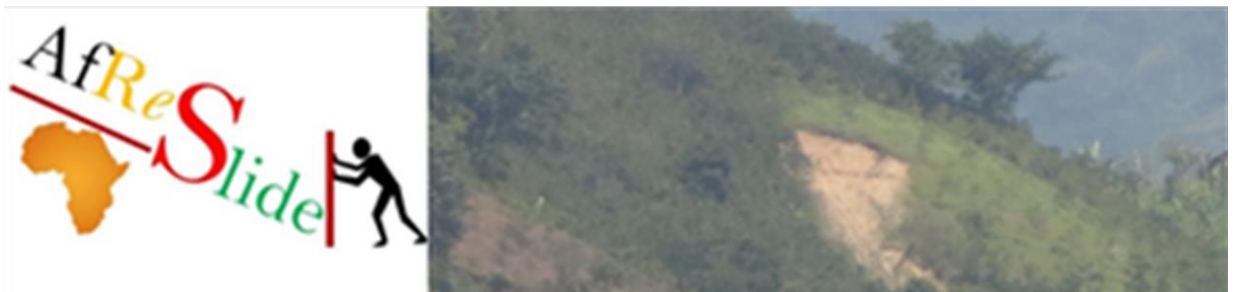
BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Grondverschuivingen (GV) hebben een belangrijke impact in vele equatoriale regio's. Deze impact hangt af van de snelheid en de grootte van de massabeweging, het type, het aantal en de kwetsbaarheid van de in gevaar zijnde elementen. Het probleem is vooral acuut in tropisch Afrika omwille van de bergachtige topografie, de intense regenval, de diepe verweringsprofielen, de hoge bevolkingsdruk en kwetsbaarheid voor georisico's. GV veroorzaken ieder jaar talrijke slachtoffers en resulteren vaak in structurele en functionele schade aan infrastructuur en eigendommen. Deze verliezen veroorzaakt door GV zullen nog oplopen in de toekomst wegens de toenemende bevolkingsdruk, ontbossing, landgebruikswijzigingen en klimaatsveranderingen die hogere of meer intense regenval veroorzaken.

Meerdere studies onderzochten reeds hoe natuurlijke en menselijke factoren de (re-) activatie van GV controleren. Kenmerkend aan deze studies is het feit dat ze gevoeligheidskaarten aanleveren terwijl deze niet voldoende zijn voor efficiënt risicobeheer. Het opbouwen van het vermogen om met GV om te kunnen gaan vereist immers ook een inschatting van de kans op GV (hazard), niet enkel rekening houdend met de ruimtelijke verdeling maar ook de temporele dynamiek en intensiteit van toekomstige GV. Het vereist ook de kwantificatie van de socio-economische gevolgen en de ontwikkeling van adaptatiestrategieën die kosteneffectief, technisch efficiënt, cultureel aanvaardbaar en aangepast zijn aan de levensomstandigheden van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen. Dergelijke analyse is uiterst belangrijk om schade ten gevolge van GV te beperken.

Dit project focust op 4 representatieve studiegebieden die reeds getroffen werden door GV veroorzaakt door regenval in Oeganda (Mt Elgon, Mt Rwenzori) en Kameroen (Mt Cameroon, Bamenda). Enkele studies betreffende grondverschuivingskenmerken - en gevoeligheid zijn reeds uitgevoerd in twee van deze regio's terwijl kans - en risicokaarten, socio-economische impactanalyse en adaptatiestrategieën grotendeels ontbreken. Dit project volgt een 'bottom-up' benadering waarbij de specifieke onderzoeksvragen, wetenschappelijke data en onderzoeks-output uitgewerkt worden in samenwerking met en volgens de noden van de lokale gemeenschappen en dit via vergaderingen met belanghebbenden en participatieve dataverzameling.

Informatie omtrent GV is veel beperkter in Equatoriaal Afrika dan in andere continenten. Er zijn slechts beperkte data op continentale en regionale schaal beschikbaar en het is moeilijk om een goed beeld te krijgen van het getroffen gebied. Eén van de projectobjectieven is daarom het ontwikkelen van een methodologie voor *resilience*-analyse aangepast aan deze informatie-arme omgeving.

AfReSLide

De specifieke wetenschappelijke objectieven van dit project zijn

1. het maken van gevoeligheidskaarten voor GV, het identificeren van de terugkeerperiode van neerslaghoeveelheden die GV induceren en het inschatten van de grondverschuivingskans;
2. het analyseren van de met gevaar bedreigde elementen (immaterieel en materieel) en hun kwetsbaarheid, het ontwikkelen van een methodologie om de economische gevolgen van GV te begroten;
3. het beoordelen van de adaptatiestrategieën op gezins- en beleidsniveau;
4. het analyseren van de publieke perceptie van natuurbedreigingen, het huidige en potentiële risicobeleid en de culturele aanvaardbaarheid van adaptatiestrategieën;
5. het ontwikkelen van risicokaarten en het formuleren van aanbevelingen voor effectieve adaptatiestrategieën.

De output van het project zal bestaan uit GIS databanken voor elk studiegebied, kwantitatieve datasets en concrete aanbevelingen voor overheden en individuele betrokkenen. Op basis van de resultaten in elk van de studiegebieden zal een handleiding uitgewerkt worden voor de lokale belanghebbenden met de *Do's and Don'ts*. Deze handleiding zal samengesteld worden samen met, en voor de lokale belanghebbenden met als doel de risico's verbonden aan GV te controleren.

CONTACT INFORMATIE

Coordinator

Matthieu KERVYN
Vrije Universiteit Brussel (VUB)
Dpt Geografie
makervyn@vub.ac.be

Partners

Liesbet VRANKEN
Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)
Dpt Aard- en Omgevingswetenschappen,
Afdeling Bio-economie
liesbet.vranken@ees.kuleuven.be

Véronique JOIRIS
Université Libre de Bruxelles (ULB)
Centre d'Anthropologie Culturelle
Institut de Sociologie
vjoiris@ulb.ac.be

Olivier DEWITTE
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA)
Dpt Aardwetenschappen
olivier.dewitte@africamuseum.be

Jean POESEN
Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)
Dpt Aard- en Omgevingswetenschappen,
Afdeling Geografie
Jean.poesen@ees.kuleuven.be

LINKS

<http://afreslide.africamuseum.be/>

